

Sygn. akt IV KK 289/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puzkarski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Dorota Szczerbiak

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu bez udziału stron,
w dniu 21 listopada 2012 r.,

w sprawie **P. B.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 10 listopada 2011 r.,

zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego

w K. z dnia 5 maja 2011 r.

**uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy
wyrok łączny Sądu Rejonowego w K. i sprawę przekazuje
temu Sądowi do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K., na wniosek wielokrotnie karanego P.B., wydał w dniu 5 maja 2011 r., w sprawie o sygn. II K 96/11/N wyrok łączny.

Przyjmując, że był on skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego z dnia 25 czerwca 2001 r., sygn. akt II K 79/01, za występki:
  - a) z art. 282 k.k. popełniony w dniu 27 lutego 2001 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
  - b) z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. popełniony w dniu 3 marca 2001 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
  - c) z art. 157 § 1 k.k. popełniony w dniu 4 grudnia 2000 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,-z orzeczeniem w miejsce tych kar jednostkowych kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. Sądu Rejonowego z dnia 4 lipca 2005 roku, sygn. akt II K 224/05/N, za:
  - a) ciąg dwóch występków z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnionych w dniu 7 listopada 2004 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
  - b) występki z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 7 listopada 2004 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,-z orzeczeniem w miejsce tych kar jednostkowych kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego z dnia 12 sierpnia 2010 r., sygn. akt VIII K 709/10/N, za występki z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 21 lutego 2010 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
4. Sądu Rejonowego z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt VIII K 117/10/N, za występki z art. 288 § 1 k.k. popełniony w dniu 24 stycznia 2009 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący lat 3 z oddaniem pod dozór kuratora sądowego oraz obowiązkiem naprawienia szkody,
5. Sądu z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt VIII K 176/10/N, za występki z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. popełniony w dniu 30 maja 2009 r. na

karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z orzeczeniem nawiązki na rzecz pokrzywdzonego;

orzekł:

- I. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył skazanemu P. B. jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami:
  - a/ Sądu Rejonowego z dnia 12 sierpnia 2010 r., sygn. akt VIII K 709/10/N (opisanym w pkt 3);
  - b/ Sądu Rejonowego z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt VIII K 117/10/N (opisanym w pkt 4);
  - c/ Sądu Rejonowego z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt VIII K 176/10/N (opisanym w pkt 5); -i wymierzył mu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności zaliczył skazanemu P. B. okres odbytej dotychczas kary pozbawienia wolności w sprawie VIII K 709/10/N od 13 października 2010 r. do 5 maja 2011 r.;
- III. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. stwierdził, że w zakresie wszystkich innych zawartych w nich rozstrzygnięć, nie objętych orzeczoną wobec skazanego w pkt I wyroku karą łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, łączone wyroki podlegają, każdy z nich z osobna, odrębnemu wykonaniu;
- IV. na podstawie art. 572 k.p.k. w zakresie obejmującym wyrok Sądu Rejonowego z dnia 25 czerwca 2001 r., sygn. akt II K 79/01 (opisany w pkt 1) oraz Sądu Rejonowego z dnia 4 lipca 2005 r., sygn. akt II K 224/05/N (opisany w pkt 2), postępowanie o wydanie wyroku łącznego umorzył;
- V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu oraz zwolnił skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Wskutek zaskarżenia przez skazanego P. B. apelacją tego wyroku łącznego, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 10 listopada 2011 r., sygn. IV Ka 992/11, zmienił zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że wprowadził do podstawy wymiaru kary art. 4 § 1 k.k. oraz w jego punkcie II w ten sposób, że na poczet kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres odbytej w całości kary pozbawienia wolności w sprawie sygn. VIII K 709/10/N w okresie od 13

października 2010 r. do 13 sierpnia 2011 r.; w pozostałym zakresie przedmiotowy wyrok utrzymał w mocy, zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz zasądził na rzecz obrońcy koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem II instancji.

Kasację od wyroku sądu odwoławczego, na korzyść skazanego P. B., wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył powyższy wyrok w całości. Zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego - art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 89 § 1 k.k. - polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej i uznaniu, że wyrok łączny Sądu pierwszej instancji w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt I jego części dyspozytywnej, dotyczącego połączenia kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania jak i bez warunkowego zawieszenia, orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w sprawach o sygnaturach: VIII K 709/1 O/N, VIII K 117/10/N i VIII K 176/10/N pozwala na wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, pomimo że czyny, za które orzeczono kary jednostkowe, zostały popełnione przed dniem 8 czerwca 2010 r.”,

wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego oraz zmienionego nim wyroku łącznego Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna, gdyż rację ma skarżący, że wskazane orzeczenie Sądu Okręgowego w K. wydane zostało z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego i materialnego, wymienionych w zarzutach kasacji.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że przed wejściem w życie w dniu 8 czerwca 2010 r. ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. *o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 206, poz. 1589). wprowadzającej art. 89 § 1a k.k., możliwość orzekania kary łącznej w wyroku łącznym w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym ich zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, przewidywał art. 89 § 1 k.k. ale jedynie poprzez orzeczenie kary łącznej

z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Dyspozycja przepisu art. 89 § 1 k.k. przed dniem 8 czerwca 2010 r. nie przewidywała możliwości wymierzenia w wyroku łącznym kary bezwzględnego pozbawienia wolności, powstałej z połączenia kar orzeczonych również z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Możliwość taką przewiduje natomiast obowiązujący obecnie art. 89 § 1a k.k. niemniej jednak, z uwagi na dyspozycję art. 4 § 1 k.k. dotyczy ona jedynie skazań za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania oraz bez warunkowego ich zawieszenia, gdy przestępstwa te popełnione zostały po dniu 7 czerwca 2010 r. (por. m. in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2011 r., sygn. V KK 74/11, OSNKW 2011, z. 6, poz. 54; z dnia 9 maja 2011 r., sygn. V KK 108/11, Lex nr 817560; 15 czerwca 2011 r., sygn. II KK 108/11, Lex nr 847137).

W przedmiotowej sprawie sąd I instancji objął w punkcie I wyroku węzłem kary łącznej skazania za przestępstwa popełnione przed dniem 8 czerwca 2010 r. Dokonał tego jednakże z rażącym naruszeniem przepisu art. 4 § 1 k.k., stosując de facto wprowadzony z dniem 8 czerwca 2010 r. przepis art. 89 § 1 a k.k., połączył karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 29 kwietnia 2010 roku, sygn. akt VIII K 117/10/N z karami pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia orzeczonymi wyrokami Sądu Rejonowego z dnia 12 sierpnia 2010 r., sygn. akt VIII K 709/10/N i Sądu Rejonowego z dnia 28 września 2010 roku, sygn. akt VIII K 176/10/N.

Analiza akt przedmiotowej sprawy prowadzi do wniosku, iż Sąd Okręgowy w K. dokonał wadliwej kontroli odwoławczej uznając, że wyrok łączny Sądu pierwszej instancji w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt I jego części dyspozytywnej, dotyczącego połączenia kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania jak i bez warunkowego zawieszenia, pozwala na wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, pomimo że czyny, za które orzeczono kary jednostkowe, zostały popełnione przed dniem 8 czerwca 2010 r. Wskutek tego doszło obiektywnie do rażącego i mającego wpływ na treść wyroku naruszenia prawa karnego procesowego i materialnego, skutkującego zarazem, wbrew stanowisku tegoż Sądu Okręgowego ujemnymi konsekwencjami w stosunku do skazanego, któremu orzeczono karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek skarżącego i uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego oraz zmieniony nim wyrok łączny Sądu Rejonowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Należy podnieść, że jeżeli wady wyroku sądu odwoławczego nie tylko są wynikiem niedostatecznej kontroli instancyjnej, ale w przeważającej mierze następstwem zaakceptowania wadliwych założeń, poglądów i ocen przyjętych przez sąd I instancji, które przeniknęły do II instancji, to tym samym prawidłowe rozważenie zarzutów apelacyjnych powinno doprowadzić do uchylenia również wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III KK 33/08, Lex nr 438469).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.